ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5088 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28/10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 9 ՇԱՊԱՆ 1320 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5088

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ویلك» غزه‌ته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԵՐԳԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրգ.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԺԱ:

Կիլիկիոյ Ս. Հայրապետին ընտրութիւնը կատարեալ իրողութիւն մըն է այսօր, քանի որ ընտրեալը իր շնորհաբեր հաճութիւնը հեռագրով հաղորդեց անցեալ շաբթու Կեդրոն. Վարչութեան Խառն Ժողովին: Այս հաճութեան մասին լաւատես մըն էի առաջին օրէն, երբ Սապայեան Տ. Սահակ Ս. Հոր ընտրութիւնը ծանուցուեցաւ Ատանայէն, եւ ուրախ եմ որ այսօր առիթ կ'ունենամ իմ շնորհաւորութիւնս միացնելու Արեւելքի մէջ կանխեալ բաղմաթիւ շնորհաւորութեանց հետ, ասատուածային օգնութիւն մաղթելով նոր ընտիր Կաթողիկոսին:

Երկար ժամանակէ ի վեր այսչափ հանդիսաւոր ընտրութիւն չէր կատարուած Կիլիկիոյ մէջ, երբ ի նկատ առնենք սա նշանակելի պարագան՝ թէ բոլոր Ժողովականաց քուէներուն միաձայնութեամբն էր որ Կաթողիկոս ընտրուեցաւ Տ. Սահակ Սրբազան: Այս մեծաւորաց հանդիսաւորութիւնը ինքնին պատուաբեր է միանգամայն Ընտրողական Ժողովին, ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի Դեր. Պատուիրակին, Կէօմրիւքճեան Տ. Մովսէս եպիսկոպոսի, որուն վիճակեցաւ նախագահել այս բարեշնորհ ընտրութեան: Ցիշատակելի է մանաւանդ Կուսակալ Վեհ. Պահրի փաշայի նշանաւոր բանախօսութիւնը, զոր արտասանած է ընտրութեան պահուն՝ ցոյց տալով թէ ո՞րչափ աւագ կարեւորութիւն ունի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական աթոռը, դարերէ ի վեր հաստատուած եւ չարունակուած անընդհատ՝ Օսմ. Կայսեր. կառավարութեան մեծազօր հովանւոյն ներքեւ: Կ'արժէ մեծապէս շնորհապարտ ըլլալ Նորին Վեհութեան բարեկիրթ զգացմանց, ամենայնիւ համաձայն մեր Օգոստ. Վեհապետին կայսերական հպատակաբեր դիտաւորութեան, որ միակ մեծագոյն զօրաւիգն է հաւատարիմ Հայ ազգին խաղաղ բարգաւաճման եւ իր եկեղեցական ու կրթական հաստատութեանց ապահովութեան:

* *

Ուրբաթ օրուան Խառն Ժողովը, որ դումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, ստուգելէ յետոյ կատարուած ընտրութեան օրինաւորութիւնը, հաստատութիւն տուաւ իր ձեռնհասութեան սահմանին մէջ՝ Ամեն. Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսի ընտրութեան, եւ խնդրեց իր Ս. Նախագահէն հարկ եղած պաշտօնական ձեռնարկութիւնը կատարել Բ. Դրան քով, կայսերական Պէրատին շնորհումը խնդրելու համար ըստ օրինի:

Խառն Ժողովը միանդամայն պաշտօն յանձնեց Տ. Մովսէս եպիսկոպոսի երթալ Ս. Երուսաղէմ եւ, իբրեւ Հրաւիրակ Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան, առաջնորդել Նորընտիր Հայրապետը Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական Աթոռը: Այս կերպով շատ արժանաւոր պատիւ մը ըրած եղաւ Խառն Ժողովը Տ. Մովսէս եպիսկոպոսի, որ իր Պատուիրակի բարձր պաշտօնը լրացուցած եղաւ կատարեալ յաջողութեամբ եւ կէտ առ կէտ հետեւելով Կեդրոն. Վարչութեան հրահանգներուն:

* *

Կրօն. Ժողովին անցեալ երեքշաբթի օրուան նստին մէջ սկսեր է վերջապէս քրքրուիլ Տիարպէքիրի ծարը: Ժողովը իր որոշմանց կարգին մէջ կէս-պաշտօնապէս կռահել տուած է մեզ իր տալիք վճիռը, որ է ճերմակերես հանել երկու ամբաստանեալ անձերը, եւ վաղը իրիկուն թերեւս հեռագրով հաղորդէ Տիարպէքիր ինչ որ թերեւս առաջին օրէն մտադրած էր վճռել: Ըսեմ նաեւ որ ամէնէն առաջ ես իսկ փափաքող էի որ զըրպարտութիւն եղած ըլլար ամբաստանեալներուն պատմութիւնը: Դժբաքնտաբար իրողութիւն կը թուի ըլլալ, անժխտելի իրողութիւն, ինչպէս համոզուած եմ հաստատապէս: Կրօն. Ժողովը կրնայ ժխտել ատարքը. Հաղորդութիւնը կերուած չէ՞ Տիարպէքիրի Ս. Մարգիս եկեղեցւոյ մէջ:— Եթէ այո, ամբարիշտները պէտք է նշանակուին ու պատժուին. յանցանքը հաստատելէ յետոյ՝ յանցաւորը պէտք է փնտռել ու երեւան հանել: Իսկ եթէ ոչ, զրպարտիչները պէտք է յայտնուին ու պատժուին. ուրիշ միջոց չկայ:

Բայց որպէս զի հասարակաց կարծիքը Կրօն. Ժողովին տալիք նպաստաւոր վճռին անոնպատ չըլլայ, կը փութամ հրապարակաւ խնդրել Ժողովէն որ հրատարակութեան տայ Տ. Եղեկիէլ վարդապետին եւ Գաւառ. Վարչութեան տեղեկագիրը: Այս կերպով Ժողովուրդը աչքի առնելու կ'ունենայ կատարած քննութեան եղանակն ու եղրակացութիւնը, որով կրնայ գնահատել չքմեղանքի որոշումը: Ուրիշ բաց դուռ չկայ Կրօն. Ժողովին առջեւ, եթէ չուզեր չարաչար ի կիր արկած ըլլալ իր եկեղեցական իրաւասութիւնը: Տեղեկագիրը հրատարակել. ուրիշ ոչինչ:

* *

Կ'ուզեմ երկու բառով ալ պատասխանել Արեւելքի Բարիզի թղթակցին, զոր անցեալ օր Իւթիւճեան Տ. Գէորգ եպիսկոպոսի դատագովականը գրելուն առթիւ ըսած էր՝ թէ Գէորգ եպիսկոպոս Իւթիւճեան «պէտք չունի իր պաշտօնն ուրիշներէ ուսանելու»: Ես ալ այսպէս գիտէի. բայց դիտել կուտամ արդոյ թղթակցին՝ թէ ինքն իսկ հակառակը հաստատել ջանացած եւ յաջողած ալ է. ինքն է որ կ'ըսէ թէ «Գալով Սուքիաս վարդապետ Պարոնեանի անկիւքան եկեղեցիի մէջ հաղորդութեան մասնակցած ըլլալու խնդրոյն՝ որու մասին քանիցս հրատարակուեցաւ թէ այդ խնդիրը Կրօնական Ժողովի կողմէ յանձնարարուած է Եւրոպայի Առաջնորդին ի քննութիւն, մենք ստուգապէս գիտենք թէ մինչեւ ցայսօր Կրօնական Ժողովի կողմէ սոյն խնդրոյ մասին պաշտօնապէս թէ անպաշտօն կերպով ո՛չ մէկ տող յանձնարարութիւն չէ ուղղուած մեր Ս. Առաջնորդին: «Արդ, եթէ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս «պէտք չունի իր պաշտօնն ուրիշներէ ուսանելու,» ի՞նչպէս ուրեմն Սուքիաս վարդապետի արտակերտն արարքին քննութիւնը կատարելու եւ հարկ եղածը տնօրինելու համար՝ Նորին Դերապատուութիւնը... չդիւի վրայ կը սպասէր մեր Կրօն. Ժողովին յանձնարարութեան, եւ յանձնէ չէր շարժեր ու չէ շարժած մինչեւ Բարիզի թղթակցութեան թուականը: Արդեօք թղթակցին միւս ջատագովականնե՞րն ալ ասանկ ձախող հետեւանքներու կրնան տանիլ Եւրոպայի Ս. Առաջնորդը կամ իր բարեմիտ սպասարկուն, —կ'ուզէի հաւնալ ես ալ բարեմտորէն:

* *

Պատասխանիկ մըն ալ Փունջ օրագրի Խմբագրութեան.—

Ուզիդ չէ ըսել լաւ է անագան քան եբբեւ. ուզիդ պիտի ըլլար ըսել լաւ է անագան քան ոչ եբբեւ, քանի որ ասութիւնը զուտ գրաբար է: Ձեր միւս հարցումներուն դալով, Տէր Խմբագրապետ, ի՞նչ ըսեմ... դուք եւ ես ողբալու ենք միասին այդ կարգի լեզուագարութեանց վրայ, որ կ'եռան կը զեռան հայ օրագրութեան մէջ: Ի մէջ այլոց՝ կը հարցնէք թէ հայերէն է Lors թիչնեr Հնդկասան պիտի մեկնին:—Ձեմ կարծեր... հնդկերէն ըլլալու է, սանսկրիտի թուռան անուրդուոյն խնամի, որ Տէլիէին գաղթած է: Կը հարցնէք նաեւ թէ ի՞նչ ըսել է Ալեհրիոյ մէջ եբկաբուղին գիծեն դուրս ելաւ:— Ի՞նչ ըսել պիտի ըլլայ. գիծը գիծէն դուրս ելաւ ըսել է. նշանակութիւնը պարզ է, ուրիշ բան չի հասկցուիր: Բայց, եթէ ոչ դուք, գոնէ ես ամենեւին չկրցայ հասկնալ՝ թէ ի՞նչ ըսել ուզած է ձեռքը թոյլ մը կար գրելով. արդեօք դո՞ղ ըսել կարծած է երանելին: Իր միտք բանին աւելի որոշ հասկնալի համար, եթէ գրէր. Ձեռքը խօվա մը բռնած էր: Մնացեալներն ալ աւելի կամ նուազ ասոնց կարգէն կրնաք համարել, եթէ կը հաճիք:

Ես անցեալ օր ուրիշ տարօրինակ բառի մը հանդիպեցայ: Խելօք Դաւիթ մը պոէր զօրավարներուն վրայ խօսելով՝ դիւցազունները կը պտտին Եւրոպայի մէջ ըսած էր:— Թող պտտին, բան չեմ ըսեր. բայց խմբագիրը ո՞երկէ գտած էր դիւցազուններ բառը. մի՛ դուցէ դիւցազն բառին գրաբարաձեւ յոգնակիէն հանուած աշխարհաբարատարազ ածական մը եղած ըլլայ դիւցազուն, զոր դուք եւ ես չյաջողինք հաչտեցնել հայ լեզուի օրէնքներուն հետ, հակառակ մեր բարի կամքին, ի շնորհիւ խիստ ինքնակալ գրականութեան:

Ձեմ դիտեր թէ դուք համերաբիւն ունեցա՞ք կարդալու, մէկ երկու ամիս առաջ, ուրիշ տեսակ գրամարիկոսի մը քննադատականը Սիպիլի Ցոլիեռուն վրայ: Միջնադարեան բարեկրթութիւնը կը ծփար հոն ծայրէ ի ծայր՝ տարաչափական արուեստին մերկապարանոց անգիտութեան հետ: Բայց ես համերաբիւն ունեցայ կարդալու գրուածքը ամբողջ, ուր գրամարտիկոսը կ'ըսէր, ի մէջ այլոց, թէ հոգին եւ շոգին յանդ չեն կազմեր, չեմ ուզեր եւ չեմ յուզեր՝ նոյնպէս, եւ որ ի կարդին, առանց գլխակ ըլլալու վերջնոքեր յանգի դոյութեան: Այս տեսութեամբ, օրինակի համար, պիտի զգուշանայ սարդի հետ յանդ ընել... վարդ իր հանդերձեալ բանաստեղծական հաւաքածոյին մէջ:

Ա.ՊԻՏ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ, 3 Նոյմ.

Վերջերս Բիւզանդիոնի 1834 թիւին մէջ «Մանչէսթրցիներ եւ Մարսիլիոյ հայ եկեղեցիները» վերնագրով յօդուած մը կարդացի՝ Բարիզէն գրուած եւ Անցորդ ստորագրութեամբ, որուն մէջ կարգ մը բաներ ըսուած էին Եւրոպայի Հայոց սիրեցեալ Առաջնորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոսի նկատմամբ: Մի առ մի մատնանշելով զանոնք, հարկ եղած պատասխանները պիտի տամ, արդարութեան պարտք մը կատարած ըլլալու համար միայն. քանզի զղջանքով դիտած եմ թէ վատողի անձեր բան գործ ըրած են իրենց՝ արատաւորելու պարկեշտ եկեղեցականի մը մաքուր անունը:

Անցորդ կը գրէ թէ Գէորգ եպիսկոպոսի նպատակն է Բարիզի կամ Մանչէսթրրի հովուութիւնը ձեռք ձգել: Կը պատասխանենք թէ Մանչէսթրցիները շատ ուրախ եւ գոհ պիտի ըլլային, եթէ արդարեւ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս ընդունէր իրենց հովուութիւնը, սակայն քաջ գիտեմ թէ անոր միակ փափաքն է ժամ առաջ Մարսիլիայի համար քահանայ մը կամ վարդապետ մը նշանակել տալ, եւ ինքը Բարիզի մէջ վերջնականապէս հաստատել իր կեդրոնը, ինչպէս պատշաճ է արդէն: Անցորդ կը գրէ թէ Գէորգ եպիսկոպոս Մարսիլիայէն ամիսներով բացակայ գըտնուած պահուն 250 ֆրանքի ամսական կը ստանայ. Մարսիլիա դանուած առաւնիս ստուգած ենք այս պարագան, որ բոլորովին չենծու է:

Դարձեալ Անցորդը իր գրութեան մէջ Տ. Թադէոս քահանայ Փափազեանի խնդիրը Գէորգ եպիսկոպոսի հետ խառնելով՝ կ'ըսէ թէ Մարսիլիայի մէջ պատարագ ընելու արտօնութիւն տուած չէ անոր եւ իբր փոքրաւոր իր քովը չէ ընդունած: Բայց մենք հաւատալ աղրիւրէ գիտենք թէ Գէորգ եպիսկոպոս քանիցս Բարիզի քահանային եւ Հոգաբարձութեան գրած է որ պատարագ ընել տան յիշեալ քահանային, բայց չէ գործադրուած իր հրամանը. եթէ Մարսիլիացիք ուզեն իսկ որ Տ. Թադէոս իրենց քահանայութիւն ընէ, Գէորգ եպիսկոպոս բնական է ոչինչ կ'ուզեր նեղել իր միտք բանին աւելի որոշ հաստատելու համար, եթէ գրէր. Ձեռքը խօվա մը բռնած էր: Մնացեալներն ալ աւելի կամ նուազ ասոնց կարգէն կրնաք համարիլ, եթէ կը հաճիք:

Ես անցեալ օր ուրիշ տարօրինակ բառի մը հանդիպեցայ: Խելօք Դաւիթ մը պոէր զօրավարներուն վրայ խօսելով՝ դիւցազուններ կը պտտին Եւրոպայի մէջ ըսած էր:— Թող պտտին, բան չեմ ըսեր. բայց խմբագիրը ո՞երկէ գտած էր դիւցազուններ բառը. մի՛ դուցէ դիւցազն բառին գրաբարաձեւ յոգնակիէն հանուած աշխարհաբարատարազ ածական մը եղած ըլլայ դիւցազուն, զոր դուք եւ ես չյաջողինք հաչտեցնել հայ լեզուի օրէնքներուն հետ, հակառակ մեր բարի կամքին, ի շնորհիւ խիստ ինքնակալ գրականութեան:

Ձեմ դիտեր թէ դուք համերաբիւն ունեցա՞ք կարդալու, մէկ երկու ամիս առաջ, ուրիշ տեսակ գրամարիկոսի մը քննադատականը Սիպիլի Ցոլիեռուն վրայ: Միջնադարեան բարեկրթութիւնը կը ծփար հոն ծայրէ ի ծայր՝ տարաչափական արուեստին մերկապարանոց անգիտութեան հետ: Բայց ես համերաբիւն ունեցայ կարդալու գրուածքը ամբողջ, ուր գրամարտիկոսը կ'ըսէր, ի մէջ այլոց, թէ հոգին եւ շոգին յանդ չեն կազմեր, չեմ ուզեր եւ չեմ յուզեր՝ նոյնպէս, եւ որ ի կարդին, առանց գլխակ ըլլալու վերջնոքեր յանգի դոյութեան: Այս տեսութեամբ, օրինակի համար, պիտի զգուշանայ սարդի հետ յանդ ընել... վարդ իր հանդերձեալ բանաստեղծական հաւաքածոյին մէջ:

Ա.ՊԻՏ

ՇՆԻԿԻՆ ԳՈՂԸ

(ՆՈՐ Ա.Վ.Ի.Պ)

(ՌՈՒՄԱՆԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Ա.

—Ի զո՞ւր, Ժան, ի զուր... մօրաքոյրը չափազանց կը պնդէ. ինձի կ'ըսէ թէ անպատճառ Պ. Հերվիոյի հետ պիտի ամուսնանաս, ու բերնէն ուրիշ խօսք չելլեր...:

—Ո՛հ, Պէթի, ուրեմն դուն ալ այս պնդումին դէմ...:

—Ուրիշ ի՞նչ կրնամ ըսել, Ժան, դուն ըսէ. վաղուց հետէ այս բաները չէ՞ի հաղցներ քեզ. երանի՜ թէ մօրաքոյրս ինձի կտակած չըլլար այն հարստութիւնը՝ որ ամէնուն աչքը կը չլացնէ եւ ընչաքաղցներուն բերանները ջուրը կը վազցնէ...: Ես ալ այն ժամանակ օժիտի տէր միջնակարգ աղջիկ մը կ'ըլլայի եւ զուրկ չէի մնար ամուսնանալու երջանկութենէն այն մարդուն հետ, զոր սիրտս կը սիրէ ու կը վկայէ թէ պիտի երջանկացնէ զիս: Ես ի՞նչ ըրի, գիտե՞ս. օր մը, ամէն բան, մինչեւ իսկ բարեկրթութիւնս ոտնակոխ ընելով՝ ըսի մօրաքրոջս.

—«Սիրելի՛ մօրաքոյրս, դուք զիս ձեր հովանաւորութեան տակ առածէք, մեծցուցած էք, այնուհետեւ դպրոց ուղարկած էք, ամբողջ տասը տարի ուսում առնել տուած էք ինձի, զիս հասցուցած էք կատարելութեան այն աստիճանին՝ որ կըրնամ Պուքրէշի սալոններուն մէջ մատով ցոյց տրուած աղջիկներուն առաջինը համարուիլ. ողբացեալ ծնողքս ինձի փոխանցուցած հարստութիւնը ոչինչ է ձերին հետ համեմատելով: Իմ ուսանող համալսատասխան հարուստներու կարգը դասելու համար զիս, ձեր բոլոր ինչքը վատնացիք. դուք զիս նկատել տուած էք Պուքրէշի մէջ ամենէն ճոխ օժիտ ունեցող աղջիկներէն մէկը: Նայեցէ՛ք, եւ բոլոր այս բաները երախտագիտութեամբ կը գնահատեմ: Դիտէ՞ք, սիրելի մօրաքոյրս, թէ մինչեւ հիմա զիս ամուսնուելու խիստ չատ եղան. այս թեկնածուներէն մէկ քանին հարստութեան, անձի, դիրքի, ընտանիքի, բարեկրթութեան, պատուոյ տեսակէտներով ինձի յարմար դատեցիք ու ձեր զաղափարը յայտնեցիք ինձի, ես ալ պատասխանեցի թէ. «Ամուսնութեան տարիքը թեւակոխած չեմ դեռ, չեմ ուզեր:» Մինչդեռ թեկնածուներու շարքին մէջ իրաւամբ ամէն առաւելութիւններով օժտուած երիտասարդներ ալ կային. սակայն միթէ կը կարծէ՞ք որ ամէնն ալ հաւասարապէս մերժելս պաճառի մը վրայ հիմնուած էր...: Ահա, սիրելի՛ մօրաքոյրս, մինչեւ հիմա ամէն առաջարկ մերժելուս պատճառը յայտնելու կը տիպտիպիմ: Սիրելի՛ մօրաքոյրս, ես աշխարհի մէջ Պ. Ժան Բալիւովը միայն կը սիրեմ, եւ անկարելի է, անկէ զատ ուրիշը չպիտի կրնամ սիրել...: Եթէ լրջօրէն կը փափաքիք իմ երջանիկ ըլլալուս, զիս անոր կու տաք...:»

Ժան, չեմ ուզեր քեզ հասկցնել թէ այս պաղատագին աղաղանքներուս վրայ՝ մօրաքոյրս ի՞նչեր խօսեցաւ, որովհետեւ դիտեմ թէ սիրդ պիտի խոցուի, ուստի սաչափը միայն ըսեմ թէ անկարելի է, մօրաքոյրս քեզի չպիտի տայ զիս եւ Պ. Հերվիոյի հետ ամուսնանալս անխուսափելի է:

Օրիորդ Պէթի Բալենտերիսքօ այս խօսքերը իր տարփաւորին՝ Ժան Բալիւովի կ'ըսէր այն միջոցին, երբ քով քովի նըստած էին տեղ տեղ չարուած կանաչանորկ անչարժ նստարաններէն մէկուն վրայ այն աւաղայատակ ու ծամածուռ ճամբաներուն մէջ որոնք հովանաւորուած էին Զէյմէճի անուն պարտէզէն վեր դանուած արուեստական լճին երկնագոյն ու հակայաձեւ ծառերով. ու երիտասարդը կ'ունկնդրէր լռիկ... Ժան յանկարծ գլուխը վեր վերցուց ու ըսաւ օրիորդ Պէթիին.

—Ես անկարելի է որ առանց քեզի կարենամ ապրիլ. ես Պ. Հերվիօ ըսած մարդդ չճանչնալով հանդերձ, անոր ոսերիմ թշնամին պիտի ըլլամ, որովհետեւ քեզ պիտի առնէ ձեռքէս, իմ հոգեհատորս առ յաւէտ պիտի զատէ ինէ, եւ սակայն...:

—Այս բոլոր խօսքերը բարկութեան հետեւանք են, ընդմիջեց օրիորդը:

—Ո՛հ, Պէթի, ես թէեւ ճար մը դտած եմ, բայց... չեմ համարձակիր ըսել քեզ...:

—Պատճա՞ռ:

—Որովհետեւ կրնայ ըլլալ որ չհաւանիս:

—Ըսէ՛ տեսնեմ, եթէ բանաւոր է...:

—Պէ՛թի, դիտես որ ես պարզ աղաւամաճառի մը որդին եմ. տարեկան հասոյթս երեք հազար ֆրանքէն աւելի չէ. իսկ դուք չատ հարուստ էք:

Վկայագիրս առի, Տոմնապալիի հիւանդանոցին մէջ պաշտօն մը ստանձնեցի, ամիսը 200 ֆրանք ալ անկէ կը ստանամ. իմ դիրքիս, ընտանիքիս բաղդատմամբ կրնամ դիւրակեցիկ մարդ մը համարուիլ, սակայն ձեզի բաղդատմամբ՝ ոչինչ...:

—Կը կարծես թէ ես այս բաները չե՞մ դիտեր:

—Դիտես, սակայն...:

—Շարունակեցէ՛ք:

—Այո՛, մէկ ճար միայն կայ... բայց ինձի համար կրնա՞ս հրաժարիլ այդ մեծագումար հարստութենէն...:

—Հարստութիւնը ընաւ նշանակութիւն չունի իմ աչքիս, դու ճարն ըսէ...:

—Եթէ հաւանիս, քեզ դիւղը տանիմ, ըսաւ Ժան վարանելով:

Պէթի յանկարծ տեղէն վեր ցատկեց, կանգնեցաւ ու ըսաւ.

—Ի՞նչ ըսիր, դի՞ւղը պիտի տանիս, ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ...:

Ժան աւելի համարձակութիւն առնելով այս հարցական վերջին խօսքէն,

—Շատ պարզ է, ըսաւ, եթէ այդ հարստութենէն հրաժարիս, եւ եթէ չատանաս իմ անչան հասոյթովս, անսահման սիրովս, մեզ անկարելի երեւցող ամուսնութիւնը բոլորովին կարելի կը դառնայ:

Պէթի պատասխանեց հառաչելով.

—Ժան, հօրս մօրս հոգին վրայ կ'երդնում թէ քեզ ունենալու, քու կինդ ըլլալու համար ո՛չ միայն այն մեծ հարստութիւնը, այլ կեանքս իսկ զոհելու պատրաստ եմ...:

Բալիւով իր զգացած չափազանց ուրախութենէն խայտալով՝ ըսաւ.

—Ուրեմն կը հաւանիս ... ո՜հ, Աստուած իմ, ինչ երջանկութիւն, Պէթի, լաւ գիտցիր որ մինչեւ կեանքիս վերջին րոպէն պիտի պաշտեմ քեզ, բոլոր էութիւնս պիտի նուիրեմ քեզ երջանկացնելու միայն:

—Կեցի՛ր, մի՛ ճատպարեր այդպէս, պէտք չունիմ քու հաւատիքիդ, որովհետեւ եթէ հաւատիքդ աներկայնելի չըլլար ինձի, այնչափ զոհողութիւն յանձն չէի առներ: Հիմա մտածելիք կէտ մը կայ:

—Ի՞նչ է, սիրելիս:

—Եթէ ես քեզի հետ դիւղ երթամ՝ հակառակ մօրաքրոջը հաճութեան, անկիսա չափազանց պիտի զայրանայ, պիտի փոխէ իր կտակագիրը, անուն պիտի. ջնջէ այն թուղթէն. ասոնք կարեւորութիւն չունին, որովհետեւ ծնողքէս ժառանգած հարստութիւնս կը հասնի տարեկան տասը հազար ֆրանք հասոյթի մը. երբ երկուքին հարստութիւնը միանայ, ապրուստի հոգը մեզ չի նեղեր. ասկէ զատ դուն առաջնակարգ վկայուած բժիշկ մըն ես, փայլուն ապագայ ունիս, ինչ որ զօրաւոր երաշխիք մըն է չատ բարեկեցիկ վիճակ մը ունենալու:

Ժան Բալիւով, իր տարփուհիին ձեռքերը համբուրելէ յետոյ, ա՛յնչափ ցած ձայնով պարզեց իր յատակաձեւը, որ չկրցանք լսել՝ գրելու համար:

Բ.

Պուքրէշի Եղեռնադատ ատեանին մէջ դատավարութիւն մը տեղի կ'ունենար: Ամբաստանեալն էր Տոմնապալաշ հիւանդանոցի ներքին հիւանդութիւններու բժիշկի օգնական Պ. Ժան Բալիւով: Այս անձը 27 տարեկան վայելչադէմ ու դեղանի երիտասարդ մըն էր, սպիտակամարմին, բարձրահասակ, ծալի աչքերով, գանգուր ու խարտեաշ մազերով. Ամբաստանութեան նիւթն էր զողնալու դիտաւորութեամբ դիշերանց տիկին Ալեքսանտրիի տունը մտնելը, եւ առանց բան մը կարենալ գողնալու՝ ծառաներէն բռնուիլը: Նկատի առնելով երիտասարդին կերպարանքը, անձնական հարգստութիւնը, վկայագիրը տարի մը առաջ առած ըլլալով հանդերձ՝ իր դրաւած պաշտօնական դիրքը եւ ստացած ճարպիկութեան նախանձելի համբաւը, ո՛չ ոք կրնար հաւատալ Ժան Բալիւովի այսպիսի արարքի մը մէջ դտնուելուն: Սակայն ճշմարտութիւն մըն էր թէ այդ երիտասարդը ծառաներէն բռնուած էր տան մէջ, ու յետոյ հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ կամովին խոստովանած էր իր յանցանքը: «Այո, ես այն տունը դիշերանց մտայ գողութեան դիտաւորով, սպասաւորները զիս բռնեցին:» Ահա այս հակապատկերը դատավարութեան տուած էր աներեւակայելի կարեւորութիւն մը, ուստի եւ երկսեռ խուռն բազմութիւն մը, այս զարմանալի երեւոյթին քննութեան հանդիսատես եւ ունկնդիր ըլլալու հեւաքրքրութիւնով, այն օրը դրաւած էր Եղեռնադատ Ատեանին սրահը: Ամբաստանեալը, իրեն ուղղուած հարցման պատասխանելով, ըսաւ.

—Այո՛, ես հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ ինքնաբերաբար խոստովանած էի թէ գողութեան դիտաւորով այն տունը մտած էի, եւ որովհետեւ դեռ չյաջողած, ծառաները ձայնս լսեցին, յանցանք գործած տեղւոյս վրայ իսկ բռնեցին զիս: Հոս ալ կը կրկնեմ մինչեւնոյն խոստովանութիւնս. սակայն մինչեւ հիմա բացատրած չէի թէ ի՞նչ բան գողնալու դիտաւորով դիշերանց մտայ այդ տունը: Հիմա պիտի ըսեմ. այն տան մէջ Ֆինկ-Զարլզ անուն մեռաւ...» Տիկին Շանգէլ ինքնինքը անզօր զգաց, այդ դուարթութեան հանդուրժելու: Իր բարոյական ազատութեան բովանդակ դժգոհ կողմը չօշափելի կը դառնար այդ աննման փոքր իրողութեամբ. իր տղան խաղալիկ կ'ընէր այն նամակը, ուր իր սիրտարը առաջին ժամադրութիւնը կուտար: Մանկամարդ կինը չատ փափագած էր որ իր ներքին կեանքը, ուր, մինչեւ վերջը պիտի կատարէր իր մայրական պարտաւորութիւնները, անջատ ըլլար իր սիրոյ կեանքէն, որուն մէջ կը մերձուէր, իրմէ աւելի զօրաւոր ոյժ մը մղուած, այնքան նեղմ իրեն համար, եւ սակայն իրական: Ուրեմն պէ՛տք էր որ այդ երկու կեանքերու անջատումը բոլորովին անկարելի դառնար, քանի որ առաջին օրուընէ, ամէն ինչ կը խառնուէր այն բանին՝ զոր բաժնել կ'ուզէր:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (16)

ԲՕԼ ՊՈՒՐԹԷԼ

ՍԻՐԱՅԻՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

Դ.

ԱՌԱՋԻՆ ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզ հաստատուած ատեն, Էլէն ինքզինքը երջանիկ համարած էր, այդ առանձին սենեակը իր արամադրութեան տակ ունենալով: Բանի՞ քանի՞ գիշերներ, տանջուած էր պառկելով մարդու մը քով՝ զոր չէր սիրեր, եւ եթէ կոզ կողի, չուն չունի քունը հեշտանք մըն է երջանիկ տարփանքներու համար, ընդհակառակը, գիշերական խորչէնքը ա՛լ աւելի կ'ածի այդ մտերմութեամբ, մինչեւ տեսակ մը անասնական ատելութիւն դառնալու ատիճան: Ալիքէտի չարժումները, անոր ինչասութեան աղմուկը, անոր մարմնին գոյութիւնն իսկ կը գրդռէին զինքը, նեղութիւն կը պատճառէին իսկ, ցած աթոռին վրայ կծկուած, ա՛լ եւս չէր խորհեր իր մօտալուտ արարքին հետեւանքներուն վրայ, չէր տրամաբաներ, այլ կը դգար: Արմանի նամակին ներկայութիւնը չատ բուռն յուզում կը պատճառէր իրեն: Հաղիւ ակամՋ կը դնէր այն աղմուկին, զոր իր փոքրիկ մանչը կը հանէր, իր անկողնին քով խաղցած պահուն: Տղան կը ցնցէր իր խարտեաշ գանգուրները, կը բացագանչէր, կը վազէր: Իրարու քով դրած էր երկու աթոռ, ուանոնց միջեւ կը սահէր, երեւակայելով թէ ինք կառաքսումը մըն էր որ թիւնէլի մը մէջէն կը յառաջանար: Արմանը սիրելէն ի վեր՝ մանկամարդ կինը տխրութիւն կը զգար, իր փոքրիկ Հանրիին հանդէպ գըտնուած ատեն, զարմանալի տխրութիւն մը, որուն համար ինքզինքը կը մեղադրէր, իբր հետեւանք սիրոյ պակասին եւ այս վերջինն ալ կը վերագրէր խղճի խայթի: Իրականութիւնը սա էր որ Էլէն ցաւ կը զգար, տեսնելով որ իր տղան չատ կը նմանէր ամուսնին: Նոյն իսկ իր աչքերովը, փոքրիկ Հանրին կը յիշեցնէր հօրը խօսակցութիւնները, որ իր սկզբունքին համաձայն, զիտական դիրքեր միայն կը յանձնէր զաւկին. Ալիքէտ Շաղէլի աչքերը ունէր ան եւ անոր ձաստերութիւնը՝ ձեռքի չարժումներու մասին, իսկ մօրմէն՝ ճակատը ու բերանը կը նմանէին: Էլէն ալ աւելի կը չփոփուեր իր տղան, խորհելով թէ ի՞նչ բան իլած էր անկէ, ուրիշի մը նուիրելո՞ւ համար:

Տղան կը չարունակէր խաղալ եւ երբեմն մօրը կը նայէր: Այս վերջինը մեծ հառաչ մը արձակեց, ձեռքին մէջ բռնած թուղթը ճմրթելեց եւ կրակին մէջ նետեց զայն: Այդ նամակը անտանելի դարձած էր ա՛լ եւս: Էլէն կը խորհէր թէ Արման իրաւունք ունէր, քաղաքավարական չէր տալ նամակ մը ուղղելու խոհեմութիւնը գործել, բայց խոհեմութիւններ կան, որոնք պաղ աղդեցութիւն կը ձգեն, եւ իր գտնուած ջղաձգիկ վիճակին մէջ, Էլէն պէտք ունէր այնպիսի նամակի մը, որուն իւրաքանչիւր պարբերութիւնը դայն կարդացողին սրտին վրայ կ'աղդէ իբր աներեւոյթ ու գգուող բերան մը: Ճմրթկուած թուղթը, նամակ եւ պահարան, կրակին մէջ ղլորեց. այդ պահուն տղան ձգեց երկու աթոռները՝ որոնց հետ կը խաղար եւ մօրը քով գընաց, տեսնելու համար այրած թուղթը.

—«Ի՞նչ կը նայիս հոս, սիրունիկս, ըսաւ անոր Էլէն:»

—«Կրօնաւորուհիներուն, մայրի՛կ,» պատասխանեց տղան: Այսպէս կը կոչէր այն լուսաւոր կէտերը, որոնք կը սուրային կրակի մէջ խանձած թուղթին սեւ մասերուն վրայէն: Այդ կէտերը Հանրիի համար կը ներկայացնէին կրօնաւորուհիներ, խելայեղ դարձած այրելու վրայ եղող մենաստանի մը մէջ: «Որքա՞ն կ'ուզայարեն, կ'ըսէր տղան, «որքա՞ն կը վախնան... օ՜հ, մայրիկ, սա կրօնաւորուհին նայէ... վանքը կը կործանի... Ամէնքն ճակին մէջ, Էլէն պէտք ունէր այնպիսի նամակի մը, որուն իւրաքանչիւր պարբերութիւնը դայն կարդացողին սրտին վրայ կ'աղդէ իբր աներեւոյթ ու գգուող բերան մը: Ճմրթկուած թուղթը,

Մեր հայրենիքից

ՎԱՂԱՍԻՏ Հ.ԵՍՍ Հայ

Ցեղասպանության ոճրագործները ազատ են

Ինչպես հայտնի է, Հայ դատի գրասենյակի նախագահ Գարեգին Նժդեհը ինքնակամ ներկայացավ Սիրիայի Ֆրանսական գրաքննության գրասենյակ՝ ազատ արձակելու պահանջով։ Նրան ազատ արձակեցին։ Ինչպես հայտնի է, Գարեգին Նժդեհը Սիրիայի Ֆրանսական գրաքննության գրասենյակ ներկայացավ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի պատգամավոր Ֆրանսուա Դելասալի գրությամբ։ Գրությունը հրապարակվեց Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի նիստերի դահլիճում։ Գրությունը հրապարակ

հիւպատոսութիւն մը հաստատել Մրթրովիցայի մէջ։ Այդ հիւպատոսը գլխաւորապէս առեւտրական շահերու պաշտպանութեամբը պիտի զբաղի։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը, կ'ըսէ Իզուատ, արտօնեց Պիթլիսի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազը՝ դատաստանի ենթարկել Մուշի գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի նախկին օգնական Հաֆըզ Խալիլ էֆ.ն, նոյն դատարանին նախորդ անդամ Հաճի Իսրահիմ, Գէորգ, Հաճի Ալի ու Ստեփան եւ օգնական անդամ Հաֆըզ Մէհմէտ ու Մէշիթաք Սիւլէյման էֆ.ները որոնք ապօրինաւորութիւններ եւ զեղծումներ գործած են։

ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏԻ կողմը հաստատուած Երուանդ էֆ. Գասապեան տասը օամ. ոսկի տուգանքի դատապարտուեցաւ, վասն զի քանիցս եղած ազդարարութեանց հակառակ ատամնաբուժութիւն կ'ընէ եւ, առանց բժշկական վարժարանին արտօնութեան, ակռայի փոչի եւ այլն կը ծախէ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻՆ կը գրեն թէ անցեալ կիրակի Սանտըքլըի ու Տիւնարի մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, բայց վտանգաւոր հետեւանք մը չեն ունեցեր։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ.—Շէյխ-իւլ-Իսլամ Ճէմալէտտին էֆ. եւ Եվգաֆի նախարար Ապտուլլահ Ղալիպ փաշա հիւանդ ըլլալով, չկրցան ներկայ գտնուիլ նախարարաց Խորհուրդին երէկուան նիստին։

ՍԵՐՊԻՈՅ կառավարութիւնը Ս. Սավա պատուանշանի առաջին աստիճանը տուաւ Սերպիոյ ու Սեւ Լեռան սահմանագլուխներուն քննիչ Ահմէտ Համտի փաշայի։

ԼԻԱԳԱԹԻ ոսկի չքադրամ եւ դրամական պարգեւներ շնորհուեցան մաքսային քննիչ Բահիթ էֆ.ի, օգնականին՝ Բէֆիդ էֆ.ի, նաւային սպայ Ղալիպ ու Մուսթաֆա էֆ.ներու եւ ոստիկան Սամատասին էֆ.ի անոնց բարեւոք ծառայութեանց իբրեւ վարձատրութիւն։

ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Սապահ կ'իմանայ թէ Սաբրեար Եէնիմահալլէի մէջ փուսական Անդրանիկ Պոյաճեան մանկ հոչակուած է, առեւտրական ծովային դատարանին որոշմամբ։ Դատարանին անդամ Մարգար էֆ. ժիւժ գոմիսէր կարգուած է եւ փաստաբան Յակոբ Պաղրի էֆ. ալ առժամեայ սէնտիք։

ՄԱՀԱՑՈՒՅԱԿ.—Հոկտ. 19էն 26 կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 201, որոնց 129 իւլամ (62 այր, 67 կին), 59 քրիստոնեայ (33 այր, 26 կին) եւ 13ը՝ հրեայ (7 այր, 6 կին)։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Ուրբաթ օրը Եգիպտոսի մէջ քոլերալէ 18 դէպքեր ու 13 մահեր պատահեցան եւ շաբաթ օրն ալ 19 դէպքեր ու 19 մահեր։

—Պոնկոլոսքի փաշա, իր հետեւորդներով եւ ապանեխական գործիքներով, չորեքշաբթի կ. Պոլսէն ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Գազա, քոլերային դէմ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

ՍՈՖԻԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Սերվէք, Զոնչէվ նոր ապաքինած ըլլալով, Տրէնովոյի բանտը պիտի տարուի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղին յառաջիկայ տարուան օգոստոս 19ին, Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրը, մինչեւ Մաան աւարտած պիտի ըլլայ, որ 800րդ քիլոմէթրին վրայ կը գտնուի։ Այդ կերպով, ամբողջ դիծին մէկ երրորդ մասը շինուած պիտի ըլլայ՝ չորս տարուան մէջ։

ԷՎԳԱՖԻ նախարարութիւնը սկսած է ստուգիներու մէջ զետեղել Սուրբէի Հիւսայնը, Մէքքէի ու Մէտինէի նուիրական վայրերու եւ ժողովրդին յատկացուած գումարները եւլն.։

ՇԷՐԻՖԻՆԵՐԸ.— Զեռնհաս պաշտօնարանը, հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ փողոցներու կանոնաւորման համար գնուած տուներուն փոխարժէքը պէտք չէ որ ամբողջովին թաղապետութեանց կողմէ հատուցուին։ Ուստի պէտք է որ փողոցի կամ գետնոյի վերածուած տեղը՝ մասը գտնուած եւ այդ կերպով աւելի յարդ ստացած տունի ու շէնքի տէրերու ծախսուի, ստացած յարգին համեմատութեամբ։ Ատոնցմէ առնուելիք «չէրէֆիէ»ներէն ալ պէտք է գանձել ցընուած տեղին տուրքերէն, արժէքին համեմատութեամբ եւ նոյն քանակութեամբ։

ՏԷՊԹԷՐԻՆԱՆԷի վարչութեան յետնեալ հասոյթները գանձելու համար, հրահանգ ղրկուեցաւ ամէն կողմ որ հասոյթներու գանձման կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն գանձուին։

ԴԱՐԱԲԷՆՑԻ կամուրջին վրայ, թաղապետական բժիշկ մը պիտի գտնուի՝ պատահած դանդաղ արկածներու առնն վնասուողները դարմանելու համար։

ԴԵՂԱՊՈՐԾՆԵՐՈՒ կողմէ ծախսուած դեղերուն համար որոշ սակացոյց մը պիտի պատրաստուի դեղարաններու քննիչ Թահիր պէյի եւ դեղագործներու ժողովին անդամներէն Պ. Աբէրիի ու Ֆրիտանի կողմէ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԵԱՆ մասնագէտներու ընտրութեան համար կատարուելիք մրցման քննիչ կարգուեցան Հանրային Պարտքի վարչութեան երկրագործական մասնագէտ խորհրդական Թորգոմեան էֆ. մետաքսի քննիչ Պ. Ռէյմոն, անտառներու, հանքերու ու երկրագործական նախարարութեան մասնագէտներու չորրորդ ճիւղին քննիչ ՃէմԷլ պէյ եւ երկրորդ ճիւղին քննիչ Սուրէնեան Վահան էֆ.։ Մրցումը այսօրերս պիտի սկսի անասնաբուժական վարժարանի քաղաքային ճիւղին աշխատանոցին մէջ, ուր հարկ եղած գործիքները կան։ Այդ քննիչ Խորհուրդին պիտի նախագահէ ՃէմԷլ պէյ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԹԵԼ.— Երզրումի նահանգին մէջ Թորթումէն մինչեւ Նամրէվան հեռագրական թել մը հաստատուեցաւ։

ԲՈՒՄԷԼԻ ԴԱՎԱՌԻ գաղթականներու Թաղին մէջ, երէկ գիշեր, ժամ 3½ին հրդեհ ծագելով տնակ մը այրեցաւ։

ԽԱՐԴԱԽ ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Իզուատ կ'իմանայ թէ վաճառական Պ. Վիթերբօ, Պ. Ֆրիտման, Պ. Ֆէրտինան, Պ. Զէլինկէր եւ Թէլեան ու Կիւմիւշեան էֆ.ները պատժական ատեանին դիմելով, դատ բացեր են Դառնիկ Բանոսեանի դէմ՝ իբրեւ խարդախութեամբ մնանկացած։

ՆԱԽԿԻՆ ՈՒ ՆՈՐ ՏԱՐԲԱԾՈՒՆԵՐ.— Լանկայի Զինիլի Պոսթան Թաղին մէջ հայ կին մը Թոհար անուն եւ քսան տարեկան, ժամանակէ մը ի վեր ապօրէն կերպով կ'ապրէր Մկրտիչ անուն մարդու մը հետ։ Թոհար նախկին տարիներու մէջ ալ ունէր՝ Աւետիս անուն որ Ղալաթիոյ քարափին վրայ բեռնակիր է։ Թոհար որ երկուքուկէս ամսուան յղի էր Աւետիսէն, այնքան հաճակիր չէր Մկրտիչին. միշտ կ'ուզէր Աւետիսը տեսնել, բայց Մկրտիչ կ'ընդդիմանար։ Թոհար իմանալով որ Աւետիս հիւանդ է ու ֆրանսական հիւանդանոցը կը դարմանուի, շաբաթ օրը գնաց զայն տեսնել, վերադարձին բնականաբար Մկրտիչ կռուեցաւ անոր հետ։ Դիշ եղաը Թոհար հիւանդացաւ ու մեռաւ։ Երէկ առտու յուղարկաւորութեան պատրաստութիւն տեսնուած ատեն, թաղապետական բժիշկ տոքթ. Ալլահվէրտի քննութիւն կատարեց եւ տեսաւ թէ այդ կինը երեքուկէս ամսուան յղի է ու թունաւորուած։ Մկրտիչ ձերբակալուեցաւ ու յայտարարեց թէ Թոհար ֆրանսական հիւանդանոցէն վերադարձին հիւանդացած էր, թէ ինք թէպէտ խմցուցած էր անոր եւ թէ քիչ վերջը հիւանդութիւնը սաստկանալով մեռած էր։ Ոստիկանութիւնը նկատելով որ Թոհար նախանձի հետեւանքով սպանուած է, քննութիւնները առաջ կը տանի։ Այսօր դիաղնութիւն պիտի կատարուի։

ԵԷՆԻ ՁԱՐԵԻԻ կողմը տոքթ. Բոմանոս Ռայթէրի տանը մէջ սպասուհի Եւային սպանութեան գործին տեղեկագիրները յանձնուեցան դատական պաշտօնեաներուն։ Ամբաստանեալներն են նպարավաճառ Անտրէա ու աշակերտը՝ Սիրիօ։

SIROP DE RAIFORT

Տզոց աւշային հիւանդութեանց մէջ, ժաղռնութիւն, միսի թունաւորութիւն, վիրի դեղձերուն ուռնալը ընդհատանան Սիրոպ տը Ռէյֆոր Խոսք տը Կրիմօ եւ ընկ.ման գերազանցապէս զոյն դեղին գործածութեամբ։

ՆՈԽԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Երաժշտութեան ուսուցիչ Պ. Սթրանիի ի նպաստ տրուելիք նուագահանդէսը, որ այս իրիկուն տեղի պիտի ունենար, յետաձգուած է Նոյեմբեր 17ին (Ն. Տ.)։

ԲԱԳՆԱԿԱՆ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Գնդապետ Տոքթ. Աղեքսանդր պէյ Արապեան այս անդամ իր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Թարլա-Պաշի թիւ 121, ուր կը գտնուի առաւօտ եւ երեկոյ. իսկ կէս օրուան միջոցները, ուրբաթ եւ կիրակի զատ կը գտնուի Պահէֆ-Դարու Մինասեան դեղարանը։ 4—9

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ատանայի Հայ-Հռոմէականաց Առաջնորդ Տ. Պօղոս եպիսկ. Թերզեան, որ Ատանայէն մօտէն ծանօթութիւն ունի Կիլիկիոյ նորընտիր կաթողիկոսին հետ, շնորհաւորական գեղեցիկ նամակ մը ուղղած է Երուսաղէմ, Ամեն. Տ. Սահակ Սրբազանին։

—Մայր եկեղեցիի Դպրաց դասը ձեռնարկած է ժամանակագրական ընդարձակ ցանկի մը պատրաստութեան, սկսեալ իր հիմնադրութեան թուականէն, Նալեան Յակոբ Պատրիարքի օրով, այսինքն Սաթէմ Պաշի դպրապետ Աղա Եուսուֆի օրէն իվեր, մինչեւ արդի դպրապետ Տէր-Անարոնեան Մէհրան էֆէնտի։ Փափաքելի է որ ասոնց կենսագրութիւններուն ալ ձեռնարկուէր ձեռնհաս անձի մը կողմէ, որ ոչ նուազ լոյս կրնայ սփռել հայ երաժշտութեան մասին։ Միւս կողմէ կը լսենք որ Սամաթիոյ դպրաց դասն ալ որ 1730ին հաստատուած է, ձեռնարկած է այսօրինակ գործի մը։

—Ս. Պատրիարքը, շաբաթ օրը, տեսակցութիւն մը ունեցաւ դատական նախարարին հետ։

—Վաղը առտու Նպաստից Յանձնաժողով, կէս օրէն յետոյ Կրօնական Ժողով, իսկ չորեքշաբթի, օրն ալ Բաղաքական Ժողով պիտի գումարուին։

—Պ. Վլատիմիր Մայբօֆ, որ առաջին թարգման անուանուած է ռուսական դեսպանատան, շնորհակալութեան քառթ մը ղրկած է Ս. Պատրիարքին, պատասխանելով Ն. Սրբազնութեան կողմէ յայտնուած շնորհաւորութեան։

—Այսօրվայէն կը գրեն.—«Սեպտ. 29ին, պատարագի ժամանակ Ախալցխայի առաջնորդական փոխանորդ Բարգէն վարդապետ, խուռն բազմութեան ներկայութեամբ կարդաց Ս. Կաթողիկոսի կոնդակը, ուղղած այս վիճակի հայ գիւղացիներուն։ Կոնդակով Ս. Կաթողիկոսը կը յորդորէր հայ ազգաբնակութիւնը՝ թողուլ անմիտ շռայլութիւնները, հարսնիքներու ժամանակ աւելորդ ծախքեր չընել եւ վերջապէս մի քանի տարի սովորութիւններու, մասնաւորապէս «գլխագնի» կամ «հաւդիմասիի» տգեղ սովորութեան, որով մեր գիւղացիները ապրանքի նման կը ծախեն կամ կ'առնեն իրենց աղջիկը։ Կոնդակը կարդալէն յետոյ Բարգէն վարդապետ քարոզ խօսեցաւ եւ այդ առթիւ բացատրութիւններ ալ տուաւ։ Ընձակ վարդապետ ալ դիւղերը պիտի չրջի, Ս. Հայրապետի այդ կոնդակը կարդալու։

—Թիֆլիզէն կը գրեն.— Կաւկազսկի Վեդոմոսթիի ամսագրի ժամանակաւոր խմբագրի պաշտօնին մէջ հաստատուած է այդ ամսագրի աշխատակից Պ. Գէորգ Մելիք Կարագեօզեան։»

«—Կըսուի թէ Հ. Գարեգին վարդապետ նշանակուած է Երեւանի Թեմին տեսուչ։»

—Ղարաքիլիսէէն կը գրեն.—Անցեալները այստեղ վախճանուած Խ. Աբովեան նուիրած է Հայոց եկեղեցիի չինութեան համար 4 կրպակ եւ 2000 բուպլի կանխիկ դրամ։ Բացի ասոնցմէ՝ հանգուցեալը իր հաստատութենէն բաժին հանած է նաեւ Մայր Աթոռին եւ զանազան բարեգործական հիմնարկութիւններու։»

—Շուշիէն կը գրեն. — «Վերին Թաղի Ս. Յովհաննու Մկրտչի եկեղեցիէն գողցուած է 3 արծաթէ խաչ, չուրջառի չափ. ռասսաներ եւ հինգ հատ պղնձէ սափէներ։ Գողերն անայտ են. ծառաներու վրայ կասած կայ։»

—Վեր. Ե. Դ. Գրիգորեան Աւետաբերի վերջին թիւին մէջ առաջնորդող յօդուածը գրած է Արմաշու Դպրեվանքին վրայ. այդ յօդուածով քահանաներու կրթութիւնն ալ մասնանիշ ըրած է, եւ այդ մասին իր կարծիքը յայտնելով սա եզրակացութեան յանգած է որ եթէ քահանայացուները աստուածաբանական ճիւղին մէջ ընդունուին կանոնաւորապէս, թէ՛ գործը աւելի կը դիւրանայ ուսուցիչներուն համար, եւ թէ աւելի երիտասարդներ կը քաջալերուին պաշտօնէական ասպարէզը մտնելու։ Աւելի կարեւոր խնդրի մը վրայ, որ այս միջոցիս արդէն կը յուզուի հայ լրագրութեան մէջ, Դպրեվանքցիներու սկեպտիկ վարդապետութիւններուն նկատմամբ, Աւետաբերի յօդուածագիրը իր կարծիքը կը յայտնէ, ըսելով թէ հայ ժողովուրդը եւ հայ մամուլը պէտք չէ կոյր դկուրայն ընդունին իրենց կրօնական առաջնորդներուն յայտարարութիւնները։ Այս առթիւ, ասուտ ծաւանական ուսման համար, յօդուածագիրը պէտք կը չեշտէ գերմաներէն եւ անգլիերէն լեզուներու, նկատելով որ այս վերջինը աւելի աւետարանական է։ Սակայն պարագայ մը կայ որ պէտք է նկատի առնել. գերման ասուտածաբանութեան ուսուցումը այսօր աւելի չատ տարածուած է, եւ նոյն իսկ Ռուսաստանի իրենց կուսակրօններն միշտ գերմանական ասուտածաբանութեան համալսարանները կը ղրկեն։ Այս նպատակաւ Էջմիածին ամէն տարի քանի մը ընդունակ աշակերտներ կը ղրկէ գերմանական համալսարանները, եւ նոյն իսկ ռուս գրագէտ եկեղեցականներ վերջերս անգլալաբար կարծես հետեւած են գերմանական ասուտածաբանութեան հիմքին։

—Պէշիկթաշի թաղային երկաթ վարժարաններուն համար հոգաբարձութիւն մը կազմուեր հետեւեալ անձերէն.—Տեարք Յակոբ Սարաֆեան, Տոքթ. Ճանիկ Բրուսեան, Զգօն Խորասանճեան, Լեւոն Դարակէօզեան։ Ասոնցմէ երեքը Թաղ. Խորհուրդի անդամ են։

—Բղեի նորընտիր Առաջնորդ Դնէլ վարդապետ ուրիշ պաշտօնի պիտի կոչուի, որովհետեւ Բղեցիները չեն ուզած Առաջնորդի վերաբերեալ օրինական ծախքերը վճարել։

—Ս. Պատրիարքին կողմէն, այսօր, անգլիական դեսպանատուն կ'երթան Տ. Հայկակ եպիսկոպոս եւ Տ. Բարգէն Մ. վարդապետ, Անգլիոյ Լտուսարտ թագաւորին ծննդեան տարեդարձը շնորհաւորելու համար։

—Վսեմ. Տոքթ. Մ. Խորասանճեան էֆ.ն շնորհաւորելու համար՝ երէկ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ Նորին Վսեմութեան ընակարանը գացին, ինչպէս նաեւ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան, Տ. Բարգէն Մ. վարդապետ, Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան եւն.։

—Երէկ առտու, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, հանդիսաւոր արարողութեամբ կատարուեցաւ հանգուցեալ Կիւմիւշեան Յովհաննէս էֆ.ի հոգեհանգստեան արարողութիւնը։ Եկեղեցին լեցուած էր խուռն բազմութեամբ մը, որ եկած էր վերջին յարգանքը մատուցանելու բարեկիր հանգուցեալին, որ գիտցաւ այնքան օրինակելի եւ լաւ կեանք մը ընել մեր հանրային հաստատութեանց։ Կիւմիւշեան հոգեհանդիսին ներկայ գըտնուելու համար յատկապէս հրաւէր ընդունած էին մայրաքաղաքիս մէջ գըտնուող Սրբազանները։ Կրօնական Ժողովի ատենապետ Սրբազանները բացակայ էին։ Ներկայ եկեղեցականներուն մէջ կը գըտնուէին Տ. Հմայեակ, Տ. Դէորգ եպիսկոպոսները, Տ. Վահան, Տ. Բարգէն, Տ. Աղան Մ. վարդապետները, Տ. Դնէլ եւ Տ. Տիրայր վարդապետները։ Իսկ Բերայի եկեղեցիներուն քահանայական դասուն մէջ նոր դէմքեր էին՝ Պարտիզակի Տ. Ներսէս քահանան եւ Աղաղէյի Տ. Դաւիթ քահանան։ Նաեւ ներկայ էին Բաղ. Ժողովին բոլոր անդամները, Պատրիարքարանի երկու դիւանապետները՝ Թէլեան եւ Խաչատուրեան էֆ.ները ու Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութենէն երեք անդամ, նոյնպէս երեք ներկայացուցիչ Ուսումն. Խորհուրդոյն։ Ի դիմաց Պէշիկթաշի Թաղեցիներուն՝ ներկայ կը գտնուէր նորընտիր Թաղ. Խորհուրդին անդամ Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան որ ընդհակալութիւն յայտնեց Ս. Պատրիարքին։ Հանգուցեալ բարեբարկտակատարը 30 տարիէ աւելի Պէշիկթաշ բնակած է, ուրկէ մեկնած է ասկէ 5–6 տարի առաջ, Մարսիլիա հաստատուելու համար։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին առեւտրական աշխարհի մէջ ծանօթ անձեր ու ամէն դասակարգի ներկայացուցիչներ։ Դասին մէջ կեցած էին Խասան վարժարանի երկսեռ ուսանողները։ Պատարագին աւարտումէն անմիջապէս յետոյ, Ս. Պատրիարքը դամբանական քարոզ մը խօսեցաւ, սա բնարանը տանելով. «Զոտ մարդկութեան ասեմ եղարք, ապաքէն զմարդկան հատատեալ կասկ ո՛չ ոք կարէ անարդել» (Գաղ. Գ. 15)։ Ս. Պատրիարքը օրուան արարողութեան պատշաճեցնելով այս առաքելական խօսքը ի վեր հանեց սա պարագան՝ թէ կասկ մը չի կրնար անարգուիլ, եւ սակայն պէտք է որ հաստատուն ձեւ մը ունենայ ան։ Հանգուցեալը մեծ բաղձանք ունեցած էր հաստատութիւն տալու մեր կանկներուն եւ այդ նպատակին հասնելու համար էր որ ստանձնեց Կասկաց Հոգաբարձութեան ատենապետի պաշտօնը։ Ն. Սրբազնութիւնը յարեց թէ լաւ խօսելուն եւ գործելուն միջեւ տարբերութիւն կայ. մինչ չատեր լաւ թելադրութիւններ կ'ընեն, սակայն ո եւ է բարի գործ չեն թողուր։ Հանգուցեալ Կիւմիւշեան էֆ.ի խրատը խօսքն ու գործը, իր 10,000 ոսկիի օրինակելի ու տիպար կտակովը։ Ս. Պատրիարքը յորդոր կարդաց որ ամէն Հայ կտակ կ'ընէ մեր հանրային հաստատութիւններուն, որոնց ելեւմուտքը չատ խանդարուած է, օրինակ առնելով Ռուսահայերու առատաձեռնորէն կտակներէն։ Ս. Պատրիարքը աւելցուց թէ հանգուցեալ Կիւմիւշեան էֆ. ամմոռաց անուն մը կը թողու Սանասարեանցի ու Իզմիրեանցի պէս, եւ վերջացուց իր դամբանականը, աղօթքներ ընելով հանգուցեալին համար։ Ներկաները մասնակցեցան «ամէն»ներով։ Բարդէն յետոյ կատարուեցաւ հոգեհանդստեան կարգը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքի Հօր, որ չրջապատուած էր եպիսկոպոսներէ, վարդապետներէ եւ քահանաներէ։ Ապա Ս. Պատրիարքը Հոգւոյ հանգուցեալոց աղօթքով վերջ տուաւ արարողութեան։ Հոգեհանդստեան հանդէսէն յետոյ, ներկաները Բերայի Արուեստանոցին մէջ, մասնակցեցան հոգեհացի սեղանին։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1902 հոկտեմբեր 18–24

Ասիհան Ը. 100նոց, Ը. 100նոց. — Յակոբ Աչճեան, դեղագործ ընդ Ակիւլինէ Ասլանեան։ Մ. Հանրմեան, մաքսի պաշտօնեայ ընդ Էլիզա Ն. Փափազեանի։

Ասիհան Ժ. 50նոց, Ժ. 50նոց.— Սանդրիկ Տէր Գ. Երէցեան, մանիֆաթուրաճի ը դ Անժէլ Պետրոսեանի։

Ասիհան Ժ. 50նոց, ու ԺԲ. 50նոց. — Սահակ Ադամեան, ժամագործ ընդ Անժէլ Խասարճեանի։

Ասիհան Ժ. 50նոց եւ ԱրԲ.— Ներսէս Գ. Գարագաշեան, գործաւոր ընդ Երմոնէ Ալեքսանդրեանի։

Ասիհան ԺԲ. 25, ԺԲ. 25. — Նիկողոս Ս. Պապամեան, մանրավաճառ ընդ Երմոն Ս. Արապեանի։

Ասիհան ԺԲ. 25 եւ ԱրԲ. — Գրիգոր Հերզասիկեան, սպասաւոր ընդ Պայծառ Մկրտիչեանի։

Ասիհան ԱրԲ.— Մկրտիչ Յարութիւնեան, կառապան ընդ Հռիփսիմէ Ալիքսանեանի։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍՏԸ ՔՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՊԷԼ)

ԲԱՐԻԶ, 9 Նոյեմ.— Կոլուա կ'իմանայ թէ որոշուած է որ նախագահ Պ. Լուբէի ու Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին տեսակցութիւնը Հռոմի մէջ տեղի չունենայ, այլ Իտալիոյ ուրիշ մէկ քաղաքին մէջ։ Նոյն թերթը կը յաբէ թէ այդ պարագային Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը Ֆրանսայի հարաւային քաղաքներէն մէկին մէջ փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ Պ. Լուբէի։

ԼԻՆ.—Հանքագործներու համաժողովը նոր պատուիրակներ ընտրեց գործաւորական կուսակցութիւնէն, որպէս զի Ընկերութիւններուն հետ համաձայնին օրականներուն խնդրին համար։

ԲԷՌԼԻՆ.—Ռիմթեր կը ծանուցանէ թէ ըմբոստութիւն ծագեր է Զի-Լի նահանգին հարաւային արեւմտեան կողմը՝ Աքաբէլի մէջ։ Տէրութեանց ըլլալիք հաստատման վճարումը կը մերժուի։ Զինուորներ ղրկուեր են հոն։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 9 Նոյեմ.—Սուէզ յածաւորակը որ Մարթինիքէն կը վերադառնայ, խարսեց Էքս կղզիին նաւահանգիստին մէջ։

—Ճիպութիէն լուր առնուեցաւ որ ընդծովեայ հեռագրաթելը խզուած է հոկտ. 19էն ի վեր։

ՀՈՏԷՅՏԱՆ.— Բուէրայի նոր դէպքեր պատահեցան Հոտէյտայի մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Բոն որ Ֆլանարի ընտրութեանց մէջ որ այսօր կատարուեցաւ, ընկերվարական ընտրելի Պ. Լաժարիկ ընտրուեցաւ 1265 քուէով՝ արմատական Պ. Լավիի դէմ։

ԱԹԷՆԷ.— Ընարական պայքարը փութով առաջ կը տարուի։ Պ. Տէլեանիսի մէկ նոր ծրագիրը փակցուեցաւ ամէն կողմ որուն ամփոփումը սա է.— Պանանել հասատութիւնները. ամէնքը պարտաւորել հիմնական օրէնքը յարգելու. խնայողութիւններ ընել՝ ելմուտցոյցին մէջ հաստատի առաւելութիւն ձեռք բերելու, որ պիտի դործածուի երկրին բոլոր արտադրիչ ոյժերուն զարգացմանը. վերանորոգել պատերազմի իրեղէնները եւ վերակազմել բանակը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 26 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	30	16
Ամէնէն բարձր գին	»	30	17
Ամէնէն վար գին	»	30	13½
Բումէլիի երկաթուղի փոց.	ֆր.	117	75
Ամէնէն բարձր գին	»	118	12
Ամէնէն վար գին	»	117	50

ԲԱՑՈՒՄ 28 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	30	19
Բումէլիի երկաթուղի	ֆր.	117	87
Շիրքէթի Խայրիէ		39	20
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քուէտի ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօր		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	85
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	50
» ժուիսանս		1	35
» պարտաթուղթ		496	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		483	—
Թրանսվալ		140	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Լիթիբսիէն		261	50
Կավրիում		78	—
Անատոլլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	07
» » պարտաթուղթ		517	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկոց	Ղրշ.	87	22
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Բօլ էմբէրիտյ	»	90	—
Քրիմիզ	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	
Մէճալիք	»	102	50
Բուպլի Ղազադրամ	Օ. Ո.	8	65

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	22½
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	80
» » » չէք	»	22	70
Պերլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	78

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	37
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	54	75
» » » Դ. բաց.	28	—
» » » Դ. գոց.	28	—
Օսմանեան Պանքա	13	63
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	42	—
» Մոնոբոլ	44	50
Պուլկարական 1888	98	25
Էճիբսիէն իւնիֆիէ	107	63
Տօմինիա	106	—
Թրանսվալ	5	59
Այտին երկաթուղի	14	—
Քոխանակագիր	25	35

ԲԱՐԻԶ, 8 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99	85
» » 3½ %		98	95
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	28	27
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. գոց.	»	28	27
» » » Բ.	»	55	70
» » » Գ.	»	31	42
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	593	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բուէնոս Էյրէսի երկաթուղի	»	121	50
Օսմ. մաքսատուն	»	564	—
Օսմ Ռէժի	»	352	—
Բրիոռիթէ Թիւրք 4 %	»	500	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1075	—
Իտալական Ռանթ	»	103	17
Սպանիական արտաքին	»	56	05
Թրանսվալ	»	143	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	140
Դրամադրոյ	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 8 Նոյեմբեր

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Բուէնոս Էյրէսի երկաթուղի	»	124	20
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	275

ՎԻԷՆՆԱ, 8 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	10
Բուէնոս Էյրէսի երկաթուղի	»	113	—
Օսմ. Ռէժի	»	326	50

ՊՐԻՍԷԼ, 8 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		28	07
Բուէնոս Էյրէսի երկաթուղի		119	50

ԲԺԻՇԿԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Տոքթ. Ն. Տաղասարեան իր բնակարանը փոխադրած է նախկին տան կից, մեծ փողոցին անկիւնը Լուսթֆեանի աբբաթանը (Իսմամ փողոց թիւ 1)։ Ըստ առաջնոյն հիւանդ կ'ընդունի երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ կէսօրէն վերջը։ իսկ կիրակի օրերը մինչեւ կէսօր։ Կը դարմանէ ամէն կարգի հիւանդութիւններ. մասնաւոր խնամք ջղային եւ ծննդամիդական հիւանդութեանց։

872 3—10

Ցանկնալարելոյն իմ հիւանդներուս որ էֆիլիէնցայնի հեւաւանքը եղող սասակիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնսորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՌԹ. ՍԹԼԷՐՈՒԼԻՍ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

ՏՔԹ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ԵԱՆԻ ԳԱՐԵՁՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ձեւ Հաստաքեանց դէմը)

Ամենաստափիկ ցուած ակռաները մէկ անգամէն կը լցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորք, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի

HUILE DE FOIE

ԾՈՎԻ ՅԱՂԵԼԻ

Ցաղելի է թե՛ հոգեր ունեցող, մանաւանդ ոչ ախորժակաւոր մարդոց համար։ Ամենայն դեղերու մէջ ամենաշատ ազդեցութիւն ունի։ Ամենայն դեղերու մէջ ամենաշատ ազդեցութիւն ունի։ Ամենայն դեղերու մէջ ամենաշատ ազդեցութիւն ունի։ Ամենայն դեղերու մէջ ամենաշատ ազդեցութիւն ունի։